

VEFASIZ MESLEK KALECİLİK,  
VEFALI KALECİ  
**VOLKAN**

MÜSLÜM GÜLHAN MEHMET KARADERELİ VELİ CAN ŞAHİN EYÜP YARDIMCI  
KAMİL ERDEM AYSEL DAMAR AYTEN KEÇECİ METİN ACAR

# Yayın yönetmeninden

Ne büyük acı! Kelimelerin kifayetsiz, empatinin yetmediği durumlardan birindeyiz.

6 Şubat 2023 tarihinde sabaha karşı 04.17'de merkez üssü Kahramanmaraş'ın Pazarcık ilçesi olan 7,7 büyüklüğünde ve 9 saat sonrasında, merkez üssü Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesi olan 7,6 büyüklüğünde iki deprem meydana geldi. Bu büyük depremlerin ardından 6,7 büyüklüğüne kadar varan binlerce artçı deprem daha oldu. Ölü ve yaralı sayısı artıkça bizim de kalbimiz orada eridi.

Saatler geçtikçe birçok mucizeye tanıklık ettik. Oradaki bir canın çıkması için ekranları başında milyonlar dua etti, herkes bölgeye elinden gelen yardımı yapabilmek için seferber oldu. 258 saat sonra bile kurtulan olmuştu.

Tam 11 ili vuran "Asrın Felaketi" olarak adlandırılan bu deprem fırtınaları, gözümüzde adeta yaş bırakmadı. Depremin ilk saniyesinden itibaren devlet ve STK'lar dışarıda birçok ülkeden de yardım gelmişti. Ülkemiz insanı ise tarihte eşine az rastlanacak bir dayanışmaya imza atarak; ilk günden bu satırları okuduğunuz zamana kadar omuz omuza vererek yaraları sarmak için kolları sıvadı. 10 binlerce tır aynı yardım, milyarlarca TL nakdi destek akıyordu güzel yurdumuzun her köşesinden. İki uç siyasi partinin teşkilatları aynı koliye omuz atmış, tribünde uslu durmayan iki taraftar grubu poşet poşet yardım taşıyordu. Yine zor zamanda kenetlenmişti bu yüce millet.

Bu süreçte tüm spor branşlarında da müsabakalara ara verildi. Geçtiğimiz hafta ise resmi müsabakalar tekrar başladı. Depremin ardından ortaya koyulan dayanışmanın sürmesini ümit ediyoruz.

Depremde hayatını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar dileriz. Duamız her zaman orada olacak. Bir daha böyle acılar yaşamamamız ümidiyle.

BURAK ÖZGÜL

**protokol  
tribünü**

**PROTOKOL  
TRIBÜNÜ**  
YIL: 1 SAYI: 11  
MART 2023

**SAHİBİ VE  
SORUMLU  
YAZI İŞLERİ  
MÜDÜRÜ**  
İSLAM BOZKURT

**YAYIN YÖNETMENİ**  
BURAK ÖZGÜL

**EDİTÖR**  
FATİH METİN

**İRTİBAT**  
0545 544 04 99

**MİZANPAJ**  
OĞUZ CAN ŞAHİN

**WEBSITE**  
protokoltribunu.com  
sporanalitik.com





# CRAFT AND LUNA

%100 El Yapımı Mirasî Kalite Ürünler

Protokol Tribünü okuyucularına özel  
"CAL10" Kodu ile  
%10 İndirimli  
Alışveriş



[www.craftandluna.com](http://www.craftandluna.com)





Jorge Mendes & C. Ronaldo

## MANCHESTER UNITED, AL NASSR, BEŞİKTAŞ VE MENAJERLİK OYUNLARI



MÜSLÜM GÜLHAN

1980'lerin başından bu yana kapitalizm etkisi altında yaşayan bireylerin bakış açısını belirleyen en önemli kavramlardan biri liberal demokrasi, diğeri de küreselleşme oldu.

Bu dönemde sosyal devletin çökmesi ile neoliberaler, küreselleşme adı altında siyaseti ele geçirme ve ekonomi politikaları yönlendirme fırsatını yakaladı. Sistemi ele geçiren neoliberalizm, hem bireylerin refah devletinde elde ettikleri sosyal ve ekonomik kazanımları yok ettirdi, hem de devletin kamu refahı sağlama yönündeki kurgusunu imha etti.

Küreselleşme ideolojisi, bu sömürü düzenini sermaye lehinde meşrulaştırmaya çalışmaktadır.

Bütün mesele, kapitalizmin tarihsel doğasında bulunan sürekli büyüme, egemen olma fikrini hayata geçirmek istemesidir.

Ve özünde, kapitalist ekonomik sistemin gücünü pekiştiren bir küreselleşme efsanesi yaratılmaya çalışıldığı gerçeğine vurgu yapılmaktadır.

Tabii bunu sadece ekonomik bir tanım olarak kabul etmek doğru olamaz. Bu, aynı zamanda siyasi bir kurguyu ve bunun oluşturduğu enstrümanları da beraberinde tanımıyor. Aslında kendi yapısını oluşturmak için var olan yapı üzerinden bir yıkım ve yeniden düzenleme modelidir. Özellikle bölüşüm ve paylaşım üzerindeki kurumsal kolektif şuuru





hedef olarak, bireysel yozlaşmayı rekabet olarak pazarlayan bir organizasyondur.

Futbolun endüstrileşmesinin neoliberal politikaların dünya ekonomik sisteminde egemen olması ile aynı zaman diliminde tanımlanması sanırım tesadüf sayılmaz.

Küreselleşme ve değişen teknolojik olanaklarıyla ortaya konulan tüketim rekabeti kurgusu ile birlikte, bireylerin yaşam tarzları, hayata bakış açıları farklılık göstermeye başladı. Bu soyutlanan rekabet bireyler için mutluluğun temelini tüketime çevirdi. İşte bunun fırsatlarını çok iyi bilen üretim mekanizması reklam ve sponsorluk faaliyetleri ile bireyleri tüketime daha da teşvik etmeyi başardı.

Özellikle futbol dünyada geçmişten günümüze yaşamın önemli bir alanını oluşturduğundan, kapitalist süreç içerisinde reklam ve sponsorluk faaliyetleri sayesinde endüstriyel faaliyet alanına dönüşmüştür. Böylece bireylerin tüketim kültürüne dâhil olmaları futbolun endüstrileşmesi ile

daha da artmıştır. Futbolun sadece bir oyun olmadığı içerisinde ideolojik aygıtları ve bu aygıtların nasıl kullanıldığını tarihsel süreç içerisinde barındırdığı da yadsınamaz bir gerçektir.

Marksist bakış açısına göre spor, kapitalist toplumlarda ticari bir faaliyet olarak ele alınmaktadır. (Talismenler, 2008: 95) Sporun belki de en büyük ticari faaliyet alanı olarak gösterdiği yüzünün futbol olduğunu söylemek mümkündür.

Küreselleşme sayesinde ortaya çıkan iletişim birlikteliği spor olgusunun büyük kitlelere ulaşmasında sağladığı kolaylıklar sayesinde, toplumun büyük kesimin ilgisini giderek artan oranda çekmesini sağladı. Ülkelerin hükümet politikalarında sporun ve özellikle futbolun öncelikli olarak yer alması, kitle iletişim araçlarının sayesinde etkilediği kitlelerin büyüklüğü sayesinde her geçen gün artan biçimde spora geniş yer ayırmaları, sporun sağlıklı yaşam için kaçınılmaz bir gerçek olduğunun yanında, spor-ekonomi ilişkisinin sayesinde

büyük bir propaganda potansiyeli sağlamaktadır.

Profesyonelleşen ve endüstrileşen futbol giderek ticari bir meta haline dönüşürken, bakış açısı da giderek farklılaşmıştır. Toplumların hemen her kesiminden kişi, kurum ve kuruluşlar sporu -ki özellikle futbol- kendi menfaatleri doğrultusunda kullanmak istemişlerdir.

Endüstrileşen futbolun yarattığı ticaret hacminin sosyal alan bulması adına birtakım yeni kavramlar ortaya konurken, kapitalizmin doğası gereği eski kavramları yıkılmaya başlandı. Amaç, eski duygusal yoğunluğu ortadan kaldırarak futbol alanı içindeki her şeyi alınır satılır kılan meta haline getirmektir.

Arma, logolu ürün oldu. Taraftar, müşteri oldu, Stadyum, arena oldu...

Futbol, haliyle sadece bir oyun olmaktan çıkıp farklı bir boyuta geçerek kendi ekonomik değerlerini oluşturmaktadır. 'Böylece futbol endüstrisi, futbol oyununu üretim faktörleri aracılığıyla nihai mal ve hizmete dönüştürerek küresel bazda pazarlamaktadır'.

Futbol kulüpleri tarafından küresel piyasaya sürülen ürünleri müşteri- taraftar devreye girerek satın almaktadır. Futbol endüstrisinde müşteri-taraftar arasındaki yapısal farklılıklar profesyonel futboldaki ekonomik değişimlerin bir sonucudur. Yüksek transfer ücretleri ile naklen yayın bedelleri futbol ekonomisi içerisinde ciddi bir finansal alan yaratmaktadır.

Bu zaman içindeki kulüplerin sahip oldukları mali ve aynı miktarların büyüklüğü, borsaya açılarak halka arz girişimleri ile dikkat çeken futbol kulüplerindeki yapısal değişim, hesap verilebilirlik temelinde şeffaf ve sağlam finansal yapının varlığı önem kazanmıştır.

İşte bu noktada, kulüp yöneticileri ve çıkar grupları ki menajerlik kisvesi altında bu yapı oldukça kuvvetli bir ağ kurarak adeta kulüplerin içini boşaltıp, bir azınlığın himayesinde küresel bir saadet zinciri kurmaktadır.



Bu küresel para oyununun içindeki en önemli aktörlerin başında Jorge Mendes gelmektedir.

Tabii Mendes gibi birinin bizim ülkemizde futbolu yönetmesinin temel nedeni, kulüplerde başkanlık yapan iş insanlarının (!) bu pozisyon aracılığıyla sosyal statü ve prestij kazanmaları neticesindeki feodal popülist tavırları, kendilerinin olmayan bir parayı istedikleri gibi harcama imkânı taniyor olmasıdır.

İngiltere’de bulunan Loughborough Üniversitesi’nden Spor Hukuku Profesörü Serhat Yılmaz, The Black Sea’ye kulüp başkanı olan zengin iş adamları konusunda, “Kulüplerin finansal durumu iyi değilse bu kişiler kurtarıcı gibi görünüyorlar. İlk geldiklerinde bir miktar parayı kulübe enjekte edip popülerliklerini artırıyorlar ama sonra bu parayı yaptıkları ticari anlaşmalarla geri alıyorlar” dedi.

Kulüp başkanları kötü anlaşmalara imza atıyorlar, kötü oyuncularını yüksek meblağlara transfer ediyorlar. Çünkü kulüpten gittiklerinde

arkalarında bıraktıkları mali tablodan sorumlu tutulmuyorlar. Genel kurullarda bir parmakla ibra edilerek kurtuluyorlar. Olan kulübe oluyor.

İşte en son Manchester United, Al Nassr ve Beşiktaş arasında yapılan Mendes operasyonu bunun en güzel örneğidir.

Mendes’in parasal hamleleri nedeniyle önce Real Madrid’den, sonra Juventus’tan ve en son Manchester United’dan ayrılan Ronaldo, son vurgunu Al Nassr takımında yapmak için imza atması gerekirken, yabancı oyuncu fazlalığı nedeniyle sıkıntı ortaya çıkmıştı. Vincent Aboubakar’ın anlaşmalı olarak sözleşmesini feshederek Ronaldo’ya yer açtığı için imza attırdılar. Bu anlaşma gereği Aboubakar da Manchester United’a imza atacaktı. Anlaşma bu yönde sağlanmıştı.

Tabii Mendes iki yönlü para kazanacaktı.

Fakat, Ahmet Bulut üzerinden Beşiktaş kulübüne müdahale hakkına (!) sahip olmaları neticesinde, bu transfer döngüsüne Weghorst’u

**Önce Aboubakar’a anlaşmayı fes ettirdiler, sonra Ronaldo imza attırdılar, Aboubakar’ı Beşiktaş’a, Ronaldo’ya Al Nassr’a ve Weghorst Manchester United’a imza attırarak güzel bir işlemler hacmi gerçekleştirdiler. Weghorst transferinde ne başkan ne de teknik direktör hiçbir açıklama yapamamaya oyunun nasıl sonuçlanacağını bizler gibi merakla izlediler.**

da ekleyerek üç yönlü para kazanma hamlesini yaptılar ki ticaret yapıyorlarsa ve herkes ve her kurum ellerinin altındaysa haklılar.

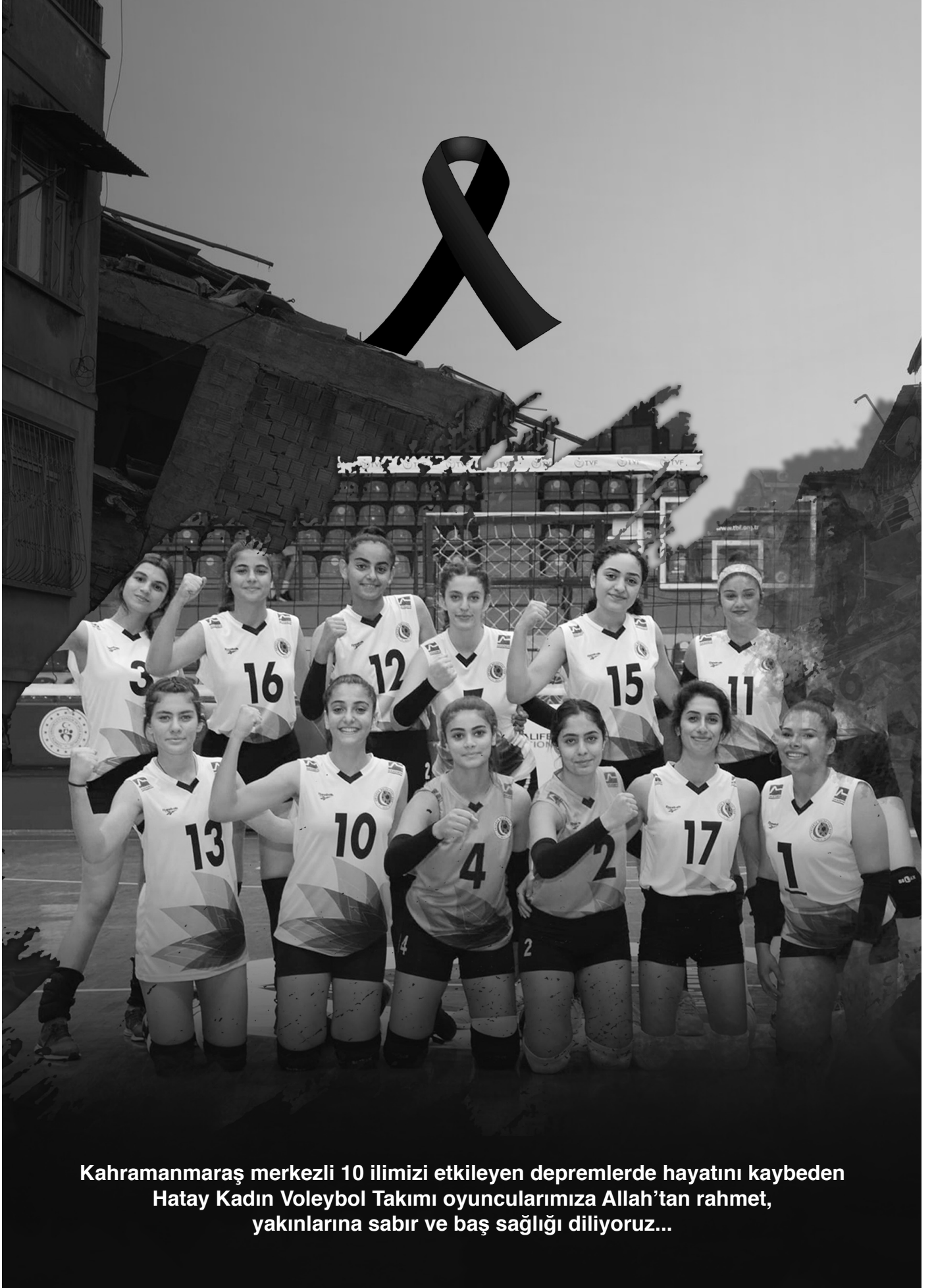
Önce Aboubakar’a anlaşmayı fes ettirdiler, sonra Ronaldo imza attırdılar, Aboubakar’ı Beşiktaş’a, Ronaldo’ya Al Nassr’a ve Weghorst Manchester United’a imza attırarak güzel bir işlemler hacmi gerçekleştirdiler.

Weghorst transferinde ne başkan ne de teknik direktör hiçbir açıklama yapamamaya olayın nasıl sonuçlanacağını bizler gibi merakla izlediler.

Sonuçta; futbolun endüstrileşmesiyle, yüz yıllık kulüplerin rant kurumu haline getirilirken, bu yüzyıllık kulüpler adeta paravan veya pilot takım kimliğine indirilerek tarihsel ve kurumsal kimliğinin para karşısında nasıl imha edildiğini üzülen gözlemekteyiz.

Yüksek transfer harcamaları ile kulüplerin bütçe gelir-gider dengesinin bozulmasıyla, küresel çaptaki kulüpler arasındaki finansal dengesizliğin rekabet gücünü neredeyse yok etmektedir. Artık bu rekabetçi dengenin sağlanmasında adına, devlet politikalarının ciddi cezai yaptırımlar uygulama zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.





**Kahramanmaraş merkezli 10 ilimizi etkileyen depremlerde hayatını kaybeden Hatay Kadın Voleybol Takımı oyuncularımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve baş sağlığı diliyoruz...**

# GOL ATAN KALEYE

*Rogério da küçüklüğünde mahalle arasında “Gol Atan Kaleye” oyununu fazlasıyla oynayanlardan olacak ki, bu alışkanlığına profesyonel futbolcu olduktan sonra da devam etti. Hem gol attı, hem de kaleye geçti... Diğer Güney Amerikalı meslektaşları gibi dünya futbolunun gördüğü en sıra dışı futbolculardan birinden bahsediyoruz. Brezilya’nın gelmiş geçmiş en iyi kalecilerinden birinden... En golcü olanından... Yani Rogério Ceni’den...*

## VELİ CAN ŞAHİN



Veli Can Şahin



Çocukluğumuzda hemen hemen çoğumuzun oynadığı, kaleciliğe küçük yaşlardan itibaren gönül vermiş birkaç arkadaşımız dışında diğerlerinin zorunluluktan oynadığı bir oyundu “Gol Atan Kaleye” oyunu. Aslında bu oyunun esas oynanma nedeni, o an mahalle arasında futbol oynamak isteyen çocuklardan neredeyse hiçbirinin kaleye geçmek istememesiydi. Durum böyle olunca kaleye geçme işi de zorunlu olarak bütün oyunculara sırasıyla düşüyordu. Oyun, tek bir kaleye hücum eden iki takım arasında oynanırdı. Golü kim atarsa o anki kaleciyle yer değiştirirdi. Kaleci de golü atan arkadaşının yerine oyuna geçirdi. Bazen kaleye geçmemek için kimse gol atamaz, en basit golleri bile kaçırıp numaradan hayıflanırdı. Her ne kadar bile isteye gol kaçırılrsa da kaleye geçmek bütün oyuncuların kaderiydi. Rogério da küçüklüğünde

mahalle arasında “Gol Atan Kaleye” oyununu fazlasıyla oynayanlardan olacak ki, bu alışkanlığına profesyonel futbolcu olduktan sonra da devam etti. Hem gol attı, hem de kaleye geçti... Diğer Güney Amerikalı meslektaşları gibi dünya futbolunun gördüğü en sıra dışı futbolculardan birinden bahsediyoruz. Brezilya’nın gelmiş geçmiş en iyi kalecilerinden birinden... En golcü olanından... Yani Rogério Ceni’den...

14 yaşında Sinop FC altyapısında futbola başlayan Rogério, 17 yaşına ayak bastığında efsanesi olacağı Brezilya’nın köklü kulüplerinden São Paulo’nun yolunu tuttu. Her ne kadar annesi onun genç yaşta evinden ayrılmasından pek hoşnut olmasa da Rogério yola koyulmuştu bile... Bu arada hatırlatmakta fayda var; Sinop FC’nin, ülkemizin en kuzey noktası olan, İnceburun’uyla meşhur



Sinop şehrimizin takımı olduğunu düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Bence de düşünmediniz, çünkü böyle bir ihtimal pek olası değil. Bu Sinop, Brezilya'nın Mato Grosso eyaletine bağlı bir şehir. Yani Rogerio Mücke Ceni'nin futbola başladığı Sinop FC takımının şehri. Sinop FC'den São Paulo'ya transfer olan Ceni, Brezilya Serie A'daki ilk 6 sezonda São Paulo'nun 3. kalecisi olarak forma bekledi. Tarihler 1997 yılını gösterdiğinde São Paulo'nun bir başka efsane kalecisi Zetti, Santos takımına transfer oldu. Zetti'nin gidişi São Paulolu taraftarları derinden üzde Rogerio Ceni, birkaç sezon sonra Zetti'yi çok çabuk unutturacaktı. Düzenli forma giymeye başladığı ilk sezon olan 1997'de rakip fileleri 3 kez havalandıran Ceni, São Paulo taraftarının gönlünde taht kurmaya başlamıştı bile. Her geçen sezon attığı gollere yenilerini ekliyor, her geçen gün kaleciliğini ve golcülüğünü daha da ileri seviyelere taşıyordu. Her futbol ülkesinde olduğu gibi Brezilya'da da futbolun yaygın klişelerinden biri, "Atanın ve tutanın iyi olacak" prensibiydi. Rogerio da São Paulo için öyleydi. Hem atandı hem de tutan. Üstelik iyiydi. Hem de çok iyi...

Gol atan kaleci profili, Güney Amerika kıtasındaki futbol severler tarafından ilk defa karşılaşılan, şaşırılacak bir şey değildi. Ceni'den önce Paraguaylı Jose Luis Chilavert, Kolombiyalı Higuita gibi kaleciler, gol kurtarmada oldukları kadar gol atma konusunda da ustalardı. Fakat Ceni, attığı gol sayısı ile diğer kalecileri geride bırakacak, hatta gol sayısı bakımından en yakın takipçisi olan Chilavert'ten neredeyse iki kat daha fazla gol atacaktı. Attığı gollerin neredeyse tamamını penaltı ve serbest vuruşlardan kaydetti. Penaltı konusunda usta olduğu gibi, serbest vuruş konusunda da döneminin en usta frikikçilerine taş çıkartıyordu. 97 yılında gösterdiği performansla Brezilya Milli Takımı Teknik Direktörü Zagallo'nun dikkatini çekti. Brezilya'nın şampiyon olduğu 1997 Konfederasyonlar Kupası kadrosunda kendine yer bulan Rogerio Ceni; Taffarel, Dida, Zetti gibi yıldız eldivenlerin ardından 4. kaleci olarak turnuvayı tamamladı. São Paulo kalesini teslim aldığı 1997 yılından 2005 yılına kadar gol sayısını ve performansını artırarak devam eden Rogerio Ceni, 2005 yılında kaptanı olduğu takımıyla unutulmaz bir sezon yaşadı. O yıl São Paulo formasıyla 75 maça çıkan Ceni tam 21 gol atarak olağanüstü bir golcü kaleci performansı sergiledi. Attığı 21 gol ve yaptığı kurtarışlarla takımının 12 yıl sonra, Amerika kıtasının kulüpler bazında en büyük kupası olan Libertadores kupasını almasında büyük pay sahibi oldu. Libertadores Kupası'nın hemen ardından 2005 FIFA Kulüpler Dünya Kupası'nın da yıldızı yine oydu. Yarı finalde karşılaştıkları Suudi Arabistan temsilcisi El-İttihad'a serbest vuruştan bir gol atarak yıldızlaşırken, finalde karşılaştıkları Liverpool maçında maçın adamı seçildi. Bir kaleci için gerçek anlamda olağanüstü bir başarıydı. 2006 yılına gelindiğinde Ceni'nin hem kalecilikte hem de golcülükteki başarısı hız kesmeden devam etti. O yıl takımıyla Brezilya Serie A şampiyonluğu yaşayan Ceni, attığı 16 golle takımına büyük katkı sağlamakla



kalmadı, aynı zamanda bir diğer meslektaşısı olan Paraguaylı Chilavert'in rekorunu da egale etmiş oldu. 2007 ve 2008 sezonlarında takımıyla 2 şampiyonluk daha yaşayan Ceni ilerleyen sezonlarda gollerine devam ederek kendi rekorunu geliştirdi. Gol atmak, esas görevi gol atmak olan bir forvet oyuncusu için bile bu kadar karmaşık ve zor bir işken Rogerio Ceni, 25 yıl süren futbol kariyerinde 1257 maça çıktı ve tam 131 kez rakip fileleri havalandırarak kırılması neredeyse imkânsız bir rekora imza attı. Attığı goller dışında birçok bireysel başarıya da layık görülen Ceni, 2005 Libertadores En İyi Oyuncu, 2005 Fifa Kulüpler Dünya Kupası En İyi Oyuncu, 2008 Brezilya Serie A Altın Top ve 6 kez de Brezilya Serie A Gümüş Top ödülünü müzesine götürdü. Ayrıca 2 kez Brezilya'da Yılın Futbolcusu ödülüne layık görüldü.

Kariyeri boyunca Brezilya Milli Takımı formasını 16 kez terleten Ceni, adeta kendisi gibi kalecilerin korkulu rüyası olduğu 25 yıllık futbol kariyerini, 2015 yılında 42 yaşındayken São Paulo formasıyla sonlandırdı. Futbolculuk kariyerinin ardından 2016-2017 yıllarında Brezilya Milli Takımı'nda yardımcı antrenörlük görevinde bulunan Ceni, 2020-2021 sezonunda Flamengo teknik direktörü olarak kısa bir süre görev yaptı. İlk teknik direktörlük tecrübesinin ardından 2021 efsanesi olduğu São Paulo'nun başına geçti. 2021 yılından bu yana görevinin başında olan Rogerio Ceni, takımıyla oyuncu olarak kazandığı Brezilya Serie A ve Libertadores başarılarını teknik direktör olarak da kazanmak için ter döküyor. Bir kaleci olan Rogerio Ceni'nin kariyeri boyunca kaydettiği 131 gol gerçekten olağanüstü bir başarıdır, zira Türkiye profesyonel ligreri tarihi göz önünde bulundurulduğunda, Rogerio Ceni'den daha fazla gol sayısına ulaşan sadece 15 futbolcu vardır. Bu, bize Ceni'nin dünya futbol tarihi açısından ne kadar önemli bir figür olduğunu hatırlatmaya yetecektir...

# KALEDEKİ YALNIZ KARTALLAR

EYÜP YARDIMCI



Eyüp Yardımcı



Turgay Şeren

Leonard Cohen tadında dinlediğimiz Mazhar Alanson'un dudaklarından dökülen şarkının o meşhur sözleri; *"El alem güldürülmüş"* *"Yarım yamalak bir dram içinde"* yaşamlardır onların hayatlarıdır dünya edebiyatının büyük ustalarından Vladimir Nabokov'un tanımlamasıyla; *"Kaleci yalnız bir kartaldır; bilinmezlerin*

*insanı, son muhafızdır. Yakalamaya çalıştığı şey, golden ziyade hayalidir"* dediği kaleciler.

Dünya edebiyatının bir başka ustası Eduardo Galeano'nun *"Gölgede ve Güneşte Futbol"* eserinde anlattığı gibidir:

*"Ona file bekçisi denildiği de olur.*

*Aslında kader kurbanı, mahkûm ya da şamar oğlanı da denilebilirdi. Onun bastığı yerde bir daha çim çıkmadığı söylenir.*

*O yapayalnızdır. Oyunu hep uzaktan izler. Hedef mekândan ayrılmaksızın üç direğin arasında idamını bekler. Eskiden hakem gibi siyahlara bürünürlerdi. Artık hakemler kara karga*





*kıyafetiyle çıkmıyorlar sahaya, kaleciler de renkli fantezilerle süslüyorlar yalmızlıklarını.*

**O gol atmaz. Onun varoluş nedeni gol atılmasını engellemektir. Gol futbolun bayramıdır, golcü mutluluklar yaratır; kaleci ise bozguncudur, oyun-bozandır.”**

Türk futbolu ve kalecilik denilince futbol tarihimizde yerini almış çok özel isimlere rastlıyoruz.

Turgay Şeren, Cihat Arman, Necmi Mutlu, Sabri Dino, Ali Altuner, Varol Ürkmez gibi...

### **Uçan Kaleci**

Galatasaray Lisesi'nde eğitim hayatına başlayan sonrasında babasının memuriyet hayatı sebebiyle Ankara'ya taşınan Gençlerbirliği formasıyla futbol hayatına adım atan, oynadığı iki maç ardından A takıma yükselen, 18'inde Ankara karmasına seçilen, Gençlerbirliği formasıyla oynadığı üç sezonda iki Ankara Ligi şampiyonluğu yaşayan, daha sonrasında ise Galatasaray'dan ayrılanların kurduğu Güneşspor'a transfer ve

oradan da özel seyircisini oluşturacağı giydiği sarı ve lacivert kazağının sol göğsüne işleteceği CA harfleriyle ikonlaşan uçan kaleci Cihat Arman futbolumuzda hem kaleci hem de teknik adam olarak önemli işlere imza atmıştır.

1947 yılında Macarların ünlü takımı MTK maçında, dönemin ünlü forveti Deak'ın ceza sahası içindeki şutunu insanüstü gayretle çıkarır ve maçı Fenerbahçe'nin 2-0 kazanmasına katkı sağlar. Maç sonunda ise Deak gelip, Cihat Arman'ı tebrik eder.

Cihat Arman aynı zamanda müzipliği ile tanınan şahsiyettir. Fenerbahçe-Beşiktaş maçından bir hatıra (Halit Kıvanç alıntısıdır): **“Şükrü Gülesin'in fırtınalaştığı yıllardayız. Ama karşı kalede de uçan kaleci var, Cihat Arman var. Şükrü kapıldığı topla inmiş Fenerbahçe kalesine... Gol yüzde yüz... Çünkü bomboş akıyor Şükrü... İyi de Cihat Arman, hiç heyecanlı değil. Hiçbir hareket yapmıyor. Kollarını kavuşturmuş, kıpırdamadan duruyor. Şükrü biraz daha yaklaşınca, Cihat'ın Şükrü'ye**

*bir şeyler söylediğini fark ediyoruz. Ve de Gülesin'in topu kızgınlıkla auta attığını... Beşiktaş'ın yıldızı geriye doğru giderken, bu sefer takım arkadaşları koşuyor kendisine... 'Niye atmadın bal gibi golü' diye sormalarıyla Şükrü patlıyor: 'Hakem ofsayt diye düdük çalmış ya... Atsam da saymayacaktı.' Takım arkadaşları bir yana, duruma şaşıranlardan, maçın hakemi de Şükrü'ye doğru sokuluyor: 'Ben düdük filan çalmadım ki... Sahi niye auta attın topu?' Şükrü'nün birden Fenerbahçe kalesine doğru koşmasını görecektiniz. Olayın devamını maçtan sonra iki futbolcudan ayrı ayrı dinleyerek öğrenecektik... Fenerbahçeli Cihat, 'Şükrü herkesi geçmiş geliyor. Rüzgâr gibi... Muhakkak golü atacak. İmkân yok kurtaramam... Öyle sert vurur ki topa... Bir anda aklıma geldi, böyle bir şakaya sarıldım. Boşuna koştuğunu, hakemin düdük çaldığını söyledim. Doğrusu Şükrü'nün topu dışarı atacağını düşünmemiştim. Nasılsa gol diye böyle yapmıştım.” (Kaynak: Cem Zamur “Onun Gibisi Gelmedi” İletişim Yayınları)*

Cihat Arman, futbolumuzun bir diğer önemli şahsiyeti Yusuf Tunaoğlu ile ilgili 3 Temmuz 1970 tarihinde Milliyet Gazetesi'ndeki köşesinde **“Doğmadan Ölenler”** başlığı altında şöyle aktarır; **“Seyrettiğim maçların birinde bir genç görmüştüm. Mükemmel fiziği, harika top kontrolü, yumuşaklığı ve futbola yatkınlığı ile beni büyülemişti adeta bu genç. Yusuf dediler adına. İşlendiği zaman Türk futbolunda pırıl pırıl parlayabilirdi bu kara elmas. Oynadığı maçları dikkatle izledim. Büyük istikbal vadediyordu. Top tekniği, vücut tekniği, kedinin yumakla oynaması gibi topla oynayışı, serinkanlılığı, karşısındakinin belini kıran hareketleri, stopları topa vuruşları... Velhasıl her hareketiyle mükemmeldi bu çocuk.**

**Tereddütsüz Ümit Milli Takım'a aldım Yusuf'u. Kadroda onunla beraber, takım arkadaşı Sanlı da vardı. Bu tertemiz iki çocuğun ağzından kampta laf almak mümkün değildi. Hele Yusuf, günde bir kelime konuşsa gene yüzü kızarırdı. Antrenmanlarda ikisini de özel çalışmaya tabi tutar ve bilhassa**



Yusuf'a "Bugünkü halini muhafaza eder ve söylenenleri dinlersen, ikinci bir Pele olabilirsin" derdim."

Satırlarıyla aktarır.

### Moskova Panteri

16 Ekim 1966, Türk futbol tarihinde çok önemlidir. Rusya'ya deplasmanda yendiğimiz tek tarihtir. Ve o tarih Türk futboluna çok önemli bir kalecinin, Göztepe'nin iftiharını Ali Artuner'in (Sakatlanan Turgay Şeren'in yerine kaleyi devralır) isminin de yazıldığı tarihtir.

O muhteşem maçı büyük usta Halit Kıvanç "Gool diye diye" kitabında şöyle aktarır; "Kaptan Turgay önde, milli takımımız çıkıyor. Turgay 51. kez milli oluyor, bir rekor kırıyor bugün... Dört gün önce dünya ikincisi federal Almanya ile oynamıştık. Şimdi de dördüncü Sovyetler Birliği'nin karşısına çıkıyoruz. Üstelik rakibin evinde..."

Polonyalı hakem Pavlik'in yönettiği maçta onbirimiz şöyle: Turgay (GS), - Talat (GS), Yılmaz (FB), Ercan (FB), Fehmi (BJK), - Ayhan (GS), Şeref (FB), Nevzat (Göztepe), Ogün (FB), Fevzi (Göztepe), Faruk (BJK).

Moskova Lenin Stadı'ndaki maça Ruslar hızlı girdi. Savunmamız gayet sakin, savuşturduk ilk tehlikeleri... Doğrusu maçtan önce şöyle ayak üstü konuştuğum bizim yöneticiler ve futbolcular bir beraberlik, hiç değilse tek farklı bir yenilgi ümidindeydi. Fazlasını beklemek zordu. Fakat oyun hiç de öyle gitmiyor. Sovyetlerin bu ilk akınlılarını savdıktan sonra atağa da kalkmaya başladı bizimkiler... Giderek mükemmel oynuyoruz. Daha mükemmel hatta... Hele Nevzat yok mu orta alanda, Nevzat Güzelirmek... Bir beyin gibi... Düşünüyor, uyguluyor. Yanında da Şeref Has bir dinamo... İşte yine onlar... Nevzat geriden çıkardı topu... Şeref'e verdi. Şeref de Ogün'e doğru uzattı. Ogün birden kaydı, karşısına çıkan Sovyet oyuncusunu geçti. Birini daha. Evet, bir rakip futbolcusunu daha atlattı. Fevzi ile ver-kaça girdi Ogün... sonra tekrar Fevzi'de top... ötesini hatırlamıyorum. Hatırladığım "gol gol gol" diye bağırdım... "Moskova'nın Lenin Stadı'nda dünya dördüncüsü



Sabri Dino

Sovyetler Birliği'ne karşı 1-0 galip duruma geçtik. Fevzi attı golü... evet gol... 1-0 galibiz."

Takımımız ise, 1-0'la yetinmeyecek gibi... "şu golün üstüne yatsalar" diyor belki bizden olan herkes. Fakat oyuncularımız o görüşte değil. Nefis futbolu sürdürüyorlar. Böylesine başarılı bir «takım oyunu» uzun süredir görülmuş değil. Bu arada Turgay kaleyi genç meslektaş, Göztepeli Ali Artuner'e bırakıyor. Ay-Yıldızlı kaleyi yıllarca başarıyla koruyacak büyük kaleci Ali'ye.

Oyun ilerledikçe Sovyetler kendi sahalarında yenilgiden kurtulmak için taktik değiştiriyor, mücadele hızını artırıyor. Bir ara kalemizi iyice bunalıyorlar. Fakat dayanıyoruz. hem de iyi dayanıyoruz. "Ah bir böyle bitsel..." sanki "hayır" diyor bizim çocuklar... 1-0'a razı olmuyorlar. Ve işte yine akındayız. Soldan iniyoruz Rus kalesine. Talat'tan aldığı topa gidiyor Faruk... sürat koşusunda rekora giden atlet gibi. Öyle hızlı gidiyor Faruk. sovyetlerin en yakın adamı bile yetişemiyor. Sürüş güzel de. Bir de güzel ortalasa. Demeye kalmadı. Orta... Ayhan. Ve gol... Mucize bu... "gol... gol... gol... Türkiye 2- Sovyetler Birliği 0... Ayhan attı ikinci golümüzü. Faruk getirdi, ortaladı, Ayhan attı. Gol gol gol... evet, Moskova'da Lenin Stadı'nda 2-0 galibiz şimdi..."

Mikrofondada sevinç gözyaşlarıyla anlatıyorum bu büyük maçı. Bir maç değil bu. Bir maç oynamıyor sporcularımız. Bir destan yazıyorlar."

"Berlin Panteri" Turgay Şeren'den devraldığı milli takım kalesinde büyük bir zaferin altına imza atar "Moskova Panteri" Ali Artuner. Göztepe ile başlar futbol serüveni, antremanlarda kale arkasında durup, kalecinin kurtaramadığı toplara plonjonlar yapar. Yeni Asır Gazetesi'nden Sinan Genç ile yaptığı röportajında şunları söyler; "Ben Göztepe'nin idmanlarına gelip gidiyordum. O zamanlar Ekrem ağabey vardı. Ondan kaçan toplara plonjon yapıyor, olmadık toplara atlıyordum. Altyapı antrenörleri beni fark etmişler. Bir gün bana 'Gel sen de idmanlara çık' dediler. Çıktım... Futbola libero olarak başladım. O zamanki adıyla santraf... Santrof olan Halil Kiraz da bizde kaleciydi. Baktılar ki, benim fiziğim uygun, kaleye geçirdiler. Uzun çalışmaların ardından Genç Takım'da forma giymeye başladım. Ardından Milli Takım'a seçildim. Ancak babam futbola olan ilgimden rahatsızdı. Benim okumamı istiyordu. Hatta bir keresinde bana çok kızmıştı ve evden kaçıp maça gitmem için, ayaklarımı kemerle somyaya bağlamıştı. Üstüne, üstlük odanın kapısını da kilitlemişti. O günü hiç unutmadım. Gururuma çok dokundu, ağladım. O gün 'Büyük futbolcu olacağım,' diye yemin ettim."

1960'larda başlayan Göztepe yükselişinin 1970'lerin ortalarına kadar süren zaman sürecinde Ali Artuner'in de imzası vardır.

Göztepe'nin başarısında şüphesiz dönemin taraftar, yönetici ve futbolcu ilişkisi yapısındaki bağlılık vardır. Futbolcuların antreman sonrasında kahvede taraftarlarla sohbetleri, Halil Kiraz'ın kasap dükkanından yapılan alışverişin, Ali Artuner'in ayakkabı mağazasından sadece ayakkabı almanın...

Ali Artuner için takım arkadaşı Fevzi Zemzem şöyle diyor:

"Ali Artuner ile 1962'den 1973'e kadar beraber oynadık. Bambaşka bir arkadaşlığımız vardı bizim. Zaten takım olarak inanılmaz bir uyum yakalamıştık, sadece saha içinde değil



saha dışında da. Öyle ki hocamız Adnan Süvari bir zaman sonra soyunma odasındaki konuşmasında 'Benim artık size verecek bir şeyim kalmadı, çıkım ve sahada ne yapmak istiyorsanız yapın. Çünkü o sorumluluğa ve yeteneğe sahipsiniz.' Demişti. Ama Ali benim bugüne kadar gördüğüm en müthiş kaleciydi. Hiç düşünmeden onu dünyanın en iyi beş kalecisi arasında sayabilirim. Özellikle ben santrafor oynadığım ve oyun içinde onu uzaktan ve daha rahat takip edebildiğim için yaptığı kurtarışları hayretler içinde izliyordum. Hususi meziyetlerine gelince; benim bugüne kadar üç direk arasında gördüğüm en müthiş refleksi kaleciydi. Yan toplarda inanılmazdı, ortalara çıkıp tek eliyle topu alırdı. Dikkatli ve konsantre olduğu maçlarda ona gol atmak neredeyse imkânsız oluyordu. Sağ eliyle köşeye giden bir topa uçtuğunda ulaşamayacağını anladığında sanki uzarcasına sol eliyle müdahale ederdi. Maçlara siyah kıyafetle ve siyah tozlukla çıkması ise onun tek uğuruydu. Kısacası Ali Artuner her anlamda inanılmaz bir kaleci ve insandı" (Kaynak: Cem Zamur "Onun Gibisi Gelmedi" İletişim Yayınları)

### Berlin Panteri

Hangi çocuk isminin Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk tarafından isminin verilmesini istemez ki! Tıpkı büyük önderin kucağında otururken yediği dondurmayı Atatürk'ün pantolonunun üstüne düşüren özel kalem müdürü Sabit Şevki Bey'in oğlu Türkay Şeren gibi...

Üç bin kişinin girdiği Galatasaray Lisesi parasız yatılı imtihanlarını ikincilikle kazanan Türkay Şeren için hayat yepyeni bir rota çizmiştir. Bir hafta sonu okul bahçesinde gençler kendi aralarında cep harçlıklarıyla aldıkları pastanın sahibi olabilmek için penaltı atıştırmaktadırlar ve dönemin Galatasaray teknik direktörü Peter Molloy'un varlığından habersizce. Peter Molloy o gün izlediği ve beğendiği Türkay Şeren'i antrenmanlara davet eder. Galatasaray genç takımında dört gol, milli takımda ise üç gol atınca herkes tarafından geleceğin santrforu olarak düşünülürken, Necdet Erdem onun fiziğinden dolayı kaleci olması gerekliliğine inanır, gerçi bu düşünce-

### Berlin Panteri Turgay Şeren, eldivenlerini son kez giydiğinde tarihler 2 Temmuz 1967'yi gösteriyordu. Jübile maçında şöhretler karmasına karşı oynayacaktı ve şöhretler karmasında Lev Yaşin'de vardır.

ye Türkay Şeren'de çok uzak değildir.

Galatasaray'ın Admira ile oynadığı son on beş dakikasında uzun boylu, atletik yapılı bir kaleci oyuna girer, okulunda sürekli olarak iftihara geçen Türkay, işte böylece bir daha hiç ayrılmamak üzere Galatasaray'ın kalecisidir. 17 Haziran 1951 tarihindeki Batı Almanya ile oynadığımız ve 2-1 kazandığımız maçın ardından ise Turgay Şeren'in omuzlarına "Berlin Panteri" apoletleri konacaktır.

Berlin Panteri Turgay Şeren, eldivenlerini son kez giydiğinde tarihler 2 Temmuz 1967'yi gösteriyordu. Jübile maçında şöhretler karmasına karşı oynayacaktı ve şöhretler karmasında Lev Yaşin'de vardır.

Lev Yaşin güne damga vuran; "Şu anda Türkay'ın hissettiklerini kusura bakmayın, ama siz yeteri kadar anlayamazsınız. Onu sadece ben anlayabilirim. Çünkü onun yaşadıklarını ben de yaşadım. Yarın bir futbol kalesinin önüne son kez geçecek. Bunun ne demek olduğunu, o kalelere yıllarını vermiş olan anlar ancak. Bilmezsiniz, o üç direği. Kalecinin en yakın, en vefalı dostudur onlar. Derdini onlara anlatır bazen." Sözüünü maç öncesinde basın aracılığıyla beyan eder.

### Kapıyı açan çocuk

Sarayburnu'nda balık tutan Yaşar Kemal'e Ressay Agop Arad beklediği haberi verir ve Adana'dan gelen Arif Dino'nun İstanbul'da kaldığı evin adresini uzatır. Yaşar Kemal hiç düşünmeden Arif Dino'nun Beşiktaş'ta kaldığı evde alır soluğu.

Arif Dino'nun kurduğu bağlantı sayesinde Yaşar Kemal Nadir Nadi ile görüşür ve Nadir Nadi okuduğu Yaşar Kemal'in "Bebek" öyküsünü sadece yayımlamakla kalmaz, gazete adına röportajlar yapması için Yaşar Kemal'e teklifte bulunur. Bu teklif Kemal Sadık'ın "Yaşar Kemal" olma yolunu açar.

Yaşar Kemal bu yola çıkarken Agop Arad'dan aldığı, Arif Dino'nun kaldığı kardeşinin evinin kapısını açan isim sekiz yaşında olan ve ileride Beşiktaş'ın kalesinde efsaneleşecek Sabri Dino'dur...

14 yaşında iken Tarabya takımında futbola başlar sonra yolu Galatasaray özkaynak (altyapıya) geçer ve sırasıyla Denizgücü, Beyoğluspor'da oynar. 1964 yılında Fenerbahçe ve Beşiktaş'ın transfer savaşında kazanan Beşiktaş olur ve Sabri Dino 1966-1967 sezonuna kadar Necmi Mutlu'nun yedeği olarak sahaya çıkar ve sonrasında Necmi Mutlu'nun ardından 12 yıl boyunca kaleyi korur.

Uzun boyu, hava toplarındaki hakimiyeti, iyi yer tutuşu, blokaj ve kritik pozisyonlardaki ani kararları ile "Modern Kaleci" profili çizer.

1975 yılına kadar 194 lig maçına çıkar, 1974 Dünya Kupası eleme maçlarındaki İtalya deplasmanında alınan beraberliğin altına imzasını atar ve maçın kahramanı olur. Fatih Uraz'ın "Adamın Abdal Kaleci Olur" kitabında; Sabri Dino'nun verdiği röportajda Şeref Bey Stadı'nın zemininin kendisinden neler aldığını 'İnanırmısın kollarımı zor açabiliyorum.' Diyerek anlatıyordu. Toprak sahalar bu büyük kalecinin dirseklerini öylesine harap etmişti.

### Kadırga'da başlayan yolculuk

Henüz on altı yaşında iken Kadırga'da futbol hayatına başlar. 5 sezon boyunca Kadırga ve Beykoz'da oynar 1958 yılında Galatasaray transfer teklifinde bulunur ama onun tercihi Beşiktaş olur.

11 sezon ve toplam 241 maçla Beşiktaş'ın kalesini en çok koruyan isim olarak, kulüp tarihine ismini yazdırır.

Bir röportajda;

**Şampiyonlukta en büyük paylardan birisiniz, kuşkusuz. 38 haftanın tamamında oynamışsınız ve bunların 25'inde hiç gol yememişsiniz. Hatta 9 maçlık gol yememe seriniz bile var.**

■ İyi bir sezon geçirdim. Beşiktaş'ın şampiyonluğunda bizim de katkımız oldu sanırım (Gülüyor). Kolej takımı dediler, bir sürü şeyler söylediler ama biz kupayı almayı başardık. O zamanki kadrolar, özellikle Fenerbahçe, Galatasaray çok iyi takımlar. O yıllarda mesela Ankara'ya gidiyorduk, cumartesi pazar iki maç oynuyorduk. İzmir'de de, Ankara'da da çok fazla takım vardı. Bir hafta İstanbul, diğer hafta Ankara, sonra tekrar İstanbul, ardından İzmir. Ayrıca oynadığımız sahaları biliyorsunuz. Çamur deryası içinde. Malzemelerimiz yoktu. Şeref Stadı'nda kar-kış çamur içindeyim, geliyorum duşlar akıyor. Elimizde elbiseler, hamama gidiyoruz. Hamamcı da almamaya başladı bir zaman sonra. Rezillik yani anlayacağınız.

**'Maçlarda malzememiz bile yoktu'**

"Bir anım var 1966 senesinde; İzmir'de Göztepe ile şampiyonluk maçına çıktık. Hava sıcak, son haftalar İzmir yanıyor. Malzemeler geldi, bir açtım dik yakalı kazak çıktı. Rahmetli Zeki abiyle aldık makası, kestik kazağı. Ne malzeme vardı, ne de kulüpler para kazanabiliyordu. Bir tek seyirci vardı, orada da hava kötü oldu mu onlar da gelmeyince hasılat da yok. O zaman çok büyük futbolcular vardı, bedava oynadılar. Futbol hayatımız çok rahat geçmedi, sıkıntılar içindeydik. İki gün üst üste maça çıkıyorsun. Gece uyuyamıyorsun, sabah sahadasın. Bazen otobüsle gidiyoruz, para yok, uçak çok lüks. Birgün İzmir'de maçı oynuyoruz, oradan Ankara'ya otobüsle geçiyoruz. İdareciler de haklı, para bulamıyorlar. Tüm bunlara rağmen kaç sezon oynadım, bir ya da iki kez sakatlandım. Şimdi bir şey oluyor, futbolcu 3 hafta yok, antrenmanda sakatlanmış. Maça çıkıyor, ısınırken sakatlanıyor. Bizleri Allah korumuş yani.

**'Ve Necmi Beşiktaş'ta'**

Kadırgalıyım, amatör olarak orada



oynadım. Beykoz'a geçtim, 3 sezon da orada forma giydim Mahalli Lig'de. 1958'de Beşiktaş'a transferim gerçekleşti, profesyonel oldum. O dönem Karagömrük de beni istiyordu, çok da iyi para veriyordu. Kapıya kadar geldiler, 45 bin lira teklif ettiler. Masaya oturup konuşsaydık, belki de daha fazlasını vereceklerdi. 25 bin liraya Beşiktaş'ı tercih ettim. İlk yılımda çok oynayamadım, Beykoz'la mukavelem vardı. Bazı karışıklıklar oldu, iki ay ceza yedim. O sezonun sonlarına doğru forma giymeye başladım. (Kaynak: Fanatik Gazetesi)

**Bir başka alemin kalecisi**

Mahalle takımındaki kurtarışlarını gören bir gazeteci ağabeyinin elinden tutmasıyla soluğu Bağlarbaşı Kulübü'nde alır ama Genel Kaptan tarafından "Çoluk çocukla mı uğraşacağız, lunapark mı burası?" sözü ile onuru kırılan Varol Ürkmez, kendini okul hayatına verir ama Üsküdar Sultanbeyli takımında oynarken Şeref Stadı'nda antrenmanlarını izlediği Beşiktaş takımının yöneticilerinden Sabri Ustaoglu sayesinde Beşiktaş genç takımında antrenmanlara çıkmaya başlar ve Beşiktaş'ın unutulmaz kalecileri arasına ismini yazdırır.

Bir İstanbulspor maçında 1-0 yenik durumda iken degaj yapmak için vurduğu top, takım arkadaşının sırtına çarpıp gol olunca hırslıdan ağlamaya başlar. Sonrasında Baba Hakkı'nın santradan koşarak kendine doğru geldiğini görünce "Eyvah" der içinden "Kaptan hakaret edecek, tokatlayacak, futbol hayatım sona erecek" diye düşünürken, Baba Hakkı elini uzatır "Kalk oğlum, üzülme. Senin

**bir suçun yok. Olur böyle şeyler sıkma canını. Haydi bırak şimdi surat asmayı da toparla kendini. Dişimizi sıkır, oynar ve maçı mutlak kazanırız."** der..

Çekoslovakya hezimetini radyodan Orhan Ayhan ile birlikte anlatan Halit Kıvanç, "Gool Diye Diye" kitabında Varol Ürkmez ile ilgili şahit olduğu bir olayı şöyle anlatır; "Bu maçı kısa süre sonra kaleci Varol Ürkmez bir tiyatro turnesine çıkacak ve o gün yediği altı golü bir güldürü olarak halka anlatacaktı. Aslında yanlış değildi yaptığı. Çünkü o günkü takımımızın oynadığı futbol da değildi, beceriksiz bir tiyatro oyunuydu. Güldürmek isterken ağlatan, ağlatayım derken güldüren bir çayır tiyatrosu temsiliydi."

Yetenekli, uçarı, kırılma da çok sevdiği oyuna devam eden çocuk gibi bir adamdır Varol Ürkmez açıkçası ya da Hakan Dilek'in deyişiyle "Mahallenin En Şık Abileri"nden biridir. (Kaynak: Kalede 1 Başına Sunay Akın)

Türk futbol tarihinin kalecilik sayfasına isimlerini altın harflerle yazdırmış, sahadaki üstün performansları, özel yaşantılarındaki aykırılıklarıyla kimi gönüllerde taht kurarken, kimi gönüllerde ise her daim kara listenin en üstünde bulunan bu "Yalnız Kartalları" özlem, saygı ile anarken günümüz futbol teknolojisi ve tesis şartları o günlerde olsa idi bu yıldızlar daha hangi başarılarla imza atarlardı diye düşünmeden de edemiyoruz açıkçası.

O günlerden bugünlere elimizde kalan görüntülü ve görsel kayıtların azlığı ise futbola karşı yapılmış "üvey evlat" muamelesi olarak tarihte yerini alacaktır.



# ALPEREN ŞENGÜN

*2021’de Amerikan Basketbol Ligi (NBA) seçmelerinde ilk turda 16’ncı sıradan seçildi. Teksas takımı Houston Rockets’taki performansı ile sıkça adından söz ettirirken 1.000 sayı, 200 asist barajını geçen en genç pivot olarak NBA tarihine adını yazdırdı.*

**MEHMET KARADERELİ**



Milli yıldızımız Alperen Şengün NBA kariyerinde adından her geçen gün daha fazla söz ettiriyor. Basketbol severler kendisine şimdiden “GOAT” unvanını taktı bile ona. Kendine özgü hareketleri, hırsı ve inatçılığı ile dikkatleri üzerine topluyor.

Milli Yıldızımız Alperen Şengün bu sezon NBA’de Houston Rockets formasıyla 15.5 sayı, 8.9 ribaunt ve 3.6 asist ortalamalarıyla mücadele ediyor.

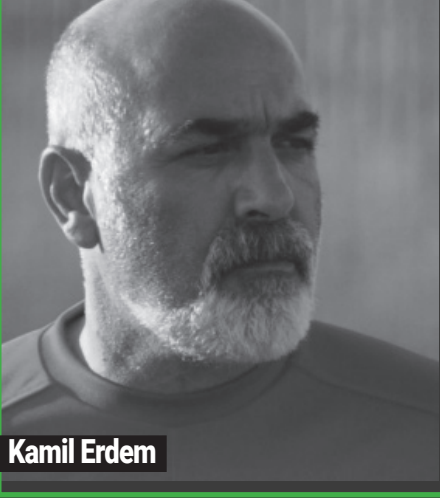
Alperen Şengün geçen yıl olduğu gibi bu yıl da NBA All-Star Rising

Stars karşılaşmasına davet edildi. NBA All-Star etkinlikleri kapsamında Yükselen Yıldızlar maçında parkeye çıkacak. NBA’de 2023 All-Star organizasyonu 20 Şubat’ta Utah’ta düzenlenecek.

Alperen Şengün her geçen gün kendini geliştiriyor. Şengün 12 yaşında Giresundan ayrılıp Banvit Basketbol Kulübü’nde basketbol kariyerine başladı, Ardından Bandırma’da oynadı. 2020’de Beşiktaş’ta kendini gösterdi. 2020-2021 yılının Basketbol Süper Ligi’nde, 20 yaşında sezonun en değerli oyuncusu seçildi ve bu un-

vanı alan en genç basketbolcu oldu. 2021’de Amerikan Basketbol Ligi (NBA) seçmelerinde ilk turda 16’ncı sıradan seçildi. Teksas takımı Houston Rockets’taki performansı ile sıkça adından söz ettirirken 1.000 sayı, 200 asist barajını geçen en genç pivot olarak NBA tarihine adını yazdırdı.

Alperen Şengün, “Buralara kadar gelme sebebim hırsım. Hayatım boyunca savaştım basketbol sahasında. Benden güçlü veya iyi bir oyuncu dinlemedim. Her zaman onlara karşı savaştım.” diyor.



Kamil Erdem

# ANTRENÖRÜN SALDIRGAN DAVRANIŞI VE SPORCU ÜZERİNE ETKİSİ

**DR. KAMİL ERDEM**

Antrenörler, her zaman sporun farklı branşlarında önemli rol oynayan birincil aktörlerdir. Takımların kazanması ve başarılı sonuçlar alması antrenörlerin mesleki bilgi ve deneyimleri ile mümkün olmaktadır. Ancak antrenörler salt kazanmak anlayışı ile hareket etmemelidir. Tıpkı kulüp yöneticilerinde olduğu gibi antrenörlerin de konumları gereği milyonlarca insanı olumlu ya da olumsuz bir şekilde etkileyebilme durumu söz konusudur. Dolayısı ile antrenörlerin de bilinçli ve yapıcı davranışlar sergilemesi gerektiğini söyleyebiliriz. Antrenörlerin sorumluluklarından birisi müsabaka esnasında seyircilere, diğeri de sporcularına karşıdır. Bu sorumluluklar önemlidir. Seyircilere karşı müsabaka esnasında ve sonrasında kullanacağı ifadelerin ve sergileyeceği davranış ve tutumların ile seyirciler üzerinde etkili olduğu yadsınamaz. Sporculara karşı sorumluluğu ise onları geliştirmek ve yüksek verim almaktır.

Antrenör, başarısızlığı başkasına yüklememeli, başarı durumunda da ön plana çıkmamalıdır. Başarıyı da başarısızlığı da kabul eden, başarısızlık durumunda sporcusunu yalnız bırakmayan kişilikte olmalıdır. Sadece karşılaşmalarda değil, sosyal ortamda da sporcuların yanında olmalı iyi bir iletişim yeteneğine sahip olmalıdır. Bazı sporcuların, antrenmanlardaki yüklenmenin fazla olması nedeniyle çektikleri acı yüzlerinden okunmaktadır. Sporcusuna karşı böyle bir davranışta bulunan koç, saldırgan mıdır? Antrenörün niyeti sporcusunun yarışmalarında daha iyi performans göstermesi ise burada saldırganlıktan söz edilemez. Ama eğer koç, yarışmada iyi performans göstermediği için bu yüklenmeyi bir ceza olarak uyguluyorsa burada saldırganlıktan söz edilebilir.

Sporun içinde yer alan kulüp yöneticilerinin, hakemlerin, sporcuların ve antrenörlerin sağduyulu yaklaşımlar sergilemesi, fair play, sevgi, saygı ve kardeşlik çerçevesinde insanları spora teşvik edecek eylem ve söylemlerde bulunması gerekmektedir. Sosyal öğrenme modeli, saldırgan davranışın model alınarak öğrenildiğini, ödüller ve cezalar ile de pekiştirildiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda televizyon ve görsel medyanın, kamuoyunda oluşturduğu şiddet ve saldırganlık davranışları göz ardı edilemeyecek derecede önemli ve üzerinde durulması gereken bir konudur. Genç sporcular, spor yıldızlarını örnek alarak onların davranışlarını taklit etmektedir. Saldırgan oyun tarzını benimseyen ebeveynler, antrenörler ve takım arkadaşları da genç sporcunun rol modelleri olabilir. Şiddeti ceza ve ödül ile kuvvetlendiren pekiştirici, üç kaynaktan gelebilir; antrenörler, takım arkadaşları, ailesi ve sporcuya yakın gruplardan veya oyunun yapısından, hakemler ve yöneticiler tarafından kuralların uygulanış biçiminden ya da taraftarların, medyanın ve toplumun tutumundan.

Antrenörün saldırgan davranışları farklı şekillerde olabilir. Bunlar, zihinsel saldırı olarak tanımladığımız sporcunun alaycı bir biçimde değerlendirilmesi, bilgi ya da becerisi olmadığı bir göreve zorlanması veya tutarsız bir değerlendirmeye karşılaşması ya da duygusal saldırı olarak, sporcunun utandırılması, yerilme ve gocundurulması, başarısızlıkta geri alınan ödül sisteminden kaygı duyması, (gol atınca zirveye, atamayınca dibe), beklentilerinin, anlaşılamamış olması gibi ve sosyal kültürel saldırı olarak da takım arkadaşlarından izole edilmesi, kendini gösterecek bir değeri olmadığını hissetmesi, yaşam kalitesinden yararlanamaması olarak





karşımıza çıkar. Genellikle antrenörler bu davranışları bilerek yapmayabilirler. Bu konularda antrenörlerin de eğitilmesi gerekmektedir.

Sağlıklı bir sporcu, hiçbir şiddet olayının yaşanmadığı, çatışmaların olmadığı bir ortamda ve ortaya çıkan sorunların çözülebilmesi alışkanlığının yerleşmiş olan ortamda yetişir. Şiddetin temelleri çocukluk döneminde atılmaktadır. Küçük yaşlardan itibaren sporcuların yetiştirilmesinde ülkemizde en az on yılı kapsayan uzun vadeli sporcu yetiştirme programının uygulanmaması nedeniyle çoğu çalıştırıcının öncelikli hedefi müsabaka ve maçları kazanmak şeklinde olmaktadır. Çocuğun rekabetçi bir ortamda müsabık olabilmesi için başlangıçtan itibaren kazanmanın önemli olmadığı ortamda temel gelişimini tamamlamaya, beceri ve taktikleri öğrenmeye, ruhsal, zihinsel ve motor kapasitelerini geliştirmeye ve mükemmelleştirmeye ihtiyacı vardır. Bu süreçte ayrıca spor yapmaya uygun yaşam tarzını geliştirecek sosyal becerileri de edinmesi

gerekmektedir. Bu hedeflere ulaşıldıktan sonra, sporcu için kurallara uygun müsabıklık, rekabet ve mücadele yeteneği geliştirilmelidir. Çocukların sportif aktivitelerinde takip edilmesi gereken temel stratejiler, katılım, eğlence ve oyun, aktivitelerde çeşitlilik, spor ortamının sosyal açıdan güvenliği, yaralanmalara karşı güvenliği sağlama, ahlak ve karakter geliştirme, akademik yardım, fiziksel, zihinsel ve ruhsal gelişim, kazanmayı ve yarışmayı öğrenme olmalıdır. Ancak, kazanma en son hedef olmalıdır. Uzun yıllar istikrarlı performans sergilemenin ön koşulu, kazanmayı önemsemenin dışındaki temel stratejilerin uygulanmasıdır. Başarı, spor sahalarında ahlaki davranışların baskınlaşması ancak performans veya başarıdan önce sporcuların karakter gelişimlerini önemseyen saldırgan olmayan rol model antrenörlerin çoğalması ile mümkün olacaktır. Antrenörler, sporcularını sportmence davranışları için motive etmeli, spor etiği dışı davranışlara fırsat vermemelidirler.

# ÇOCUKLAR NİÇİN SPOR YAPAR?

AYSEL DAMAR

**“Sağlam çocuklar yetiştirmek,  
bozulmuş yetişkinleri düzeltmekten kolaydır.”**

Dostoyevski



*“Birçok insan bana ‘Oğlunla ve oğlunun yaptıklarıyla gurur duymalısın.’ diyor. Oysa ben bir tenis oyuncusu yetiştirmedim. İyi değerlere sahip bir erkek olmasını beklediğim bir çocuk yetiştirdim. Olduğu kişiyle gurur duyuyorum.”*

Bu sözler Kanadalı Profesyonel Tenis Oyuncusu Felix Auger Aliassime'nin annesi Marie'e ait.

Geçen hafta sonu evime yakın bir yerlerde yürüyüş yaparken, yürüyüş parkuruna yakın bir yerden gelen seslere doğru gitme ihtiyacı hissettim. 10-12 yaşlarında erkek çocukları bir spor okulu içerisinde futbol antrenmanı yapıyorlardı. Antrenmanın son dakikaları olarak tahmin ettiğim süre içerisinde antrenörleri, iki takım kurarak

çocuklara maç yaptırıyordu. Beni oraya götüren sesler aslında çocuklardan gelen sesler değildi. Tribünlerde yer alan ailelerin sesiydi. Kenara geçip maçı izlemek istedim fakat gözüm bir şekilde hep tribüne takılıyordu.

Kazanıp kaybetme duygusunu yeni yeni tadan bu minik sporcuların rekabetinden çok, tribünlerde ailelerin kendi içerisinde ve sahada çocuklarıyla olan rekabetlerine şahitlik etmek durumunda kaldım. Oğluna devamlı direktifler veren, hata yaptığında ona kızan, sahada ne yapması gerektiğini yüksek sesle çocuğuna bağırarak, bazen de ülkemizde spor kültürünün tam anlamıyla oluşmamasından

dolayı, ailelerin bu konuda yeterli tecrübeye sahip olmayışlarını üzülerken gözlemledim. Beni orada tutan ve gitmeme engel olan sahada çocukların rekabetinden çok, velilerin bir sonraki adımda verecekleri tepki oldu. Birkaç dakika sonra çok iyi paslaşan ve üzerlerinde turuncu renkli üstleri olan minikler bir gol attı. Sahaya uzak bir yerden izlediğim için gol oluşunu tribünlerden gelen tepkiden anladım. Minik sporcular kendi içlerinde kenetlenip sevinirken, bu golden memnun olmayan, pozisyonun akışında hata yaptığını düşünerek çocuğunu uyaran bir aile dikkatimi çekti. Bu da mı gol değil diye içimden geçiremeden yapamadım.

Çocuk büyütürken anne ve





**Aysel Damar**

babaların kaygı düzeyleri son zamanlarda daha da artmış durumda. Genelde çocuklarından beklentilerini yüksek tutan aileler, çocuğu adına onun yapacağı sporu belirlemeden tut, yaptığı spor branşı içerisindeki hareketlerine kadar etkin rol oynamak istiyor. Ailelerin spora ilgili olması, çocuğun spor yapmasında etkin rol oynamakta. Ancak bu ilgi bilinçsiz bir şekilde çocuğu kapasitesinin üzerinde zorlamaya yol açacak duruma geldiğinde ve mutlak başarı beklentisi rol aldığı zaman yarar yerine zarara dönüşmekte. Oysa spor çocuğun sosyal, fiziksel gelişimine katkıda bulunarak kendine güven kazanmasını sağlamak amacıyla yönlendirilmeli.

Maç bittiğinde, antrenörler minik sporcularla sahada kısa bir toplantı yapıp antrenmanı sonlandırdılar. Tribüne doğru hareket eden çocuklarla beraber bende biraz kenardan kenardan sahaya doğru yaklaştım. Yoruca geçen antrenman sonunda ailelerinin yanına giden minik sporculara kimi aileler olumlu yönde ve motive edici konuşurken kimisi ise hataları üzerinden tepki gösterdiler. Minikler ise olan bitenden habersiz, bazen bu tepkilere anlam vermeye çalışarak o anın keyfini çıkartmaya çalışıyorlardı. Bir anda kendimi onların yerine koyup benim de o dönemlerden geçtiğim ve ailemin beni sahada nasıl ve ne şekilde yönlendirdiği aklıma geldi. Biraz da gülümseyerek o zamanları kendi kafamın içerisinde anmama sebep oldu.

Aileler çocuklarını spora

yönlendirirken, onların sporda başarılı bir birey olmaları için değil de sağlıklı ve aktif bir yaşam biçimine sahip, sosyal çevresini oluşturabileceği ve tanıyabileceği bir alan olarak görüp yönlendirme yapmaları ve desteklemelerinin doğru olacağı tartışılmaz. Eğer çocuğun ilgili spor branşına yeteneği var ise zaten performans sporcusu olması bir yerde kaçınılmaz oluyor ve sektör mutlaka o çocuklara dokunarak gelişimlerine daha profesyonel destek oluyor. Sporun içerisinde uzun süre geçiren çocukların, profesyonel spor hayatına geçiş yapmadığında, hayatına ne denli devam etmesi gerektiği konusunda ailelere, sporculara ve kulüplere zaman zaman danışmanlık yapmaya, destek olmaya çalışıyorum. Her zaman söylediğim gibi, bizler binlerce çocuk içerisinde bu işi meslek olarak yapan çocuklara yöneldiğimiz kadar, spordan kopan çocuklara da yönelmemiz gerektiği çok hassas bir konu.

Son zamanlarda spor okullarının sayısının artması ile beraberinde, ailelerin bu alanda bilinçlenmesi ile ilgili çok fazla çalışma yürütüldüğüne şahitlik ettim. Özellikle kulüpler kendi iç yapısında mutlaka bir spor psikoloğu buldurmaya gayret gösteriyor. Daha çok profesyonel spor kulüpleri kendilerine bu alanda yatırım yapsa bile, spor okullarında da benzer durumlarla karşılaşan yönetimler bu krizlerle başa çıkmak adına profesyonel destek alma ihtiyacı hissediyor. Alanında uzman kişilerden yardım alınarak, ailelere bu konuda eğitimler verilmesi, sporcu ailesi ya da spor yapan çocukla nasıl iletişim kurulması gerektiği giderek önemini arttıran konuların başında geliyor. Burada aileleri asla suçlamıyorum, çocukları onların en hassas noktaları ve zaman zaman nasıl bir davranış sergilemesi gerektiğini onlarda bilemiyor olabilirler.

Bundan birkaç sene önce çalıştığım bir spor kulübünde bir anne yanıma gelip benden yardım istemişti. Sahada çocuğum olumsuz bir durumla karşılaştığında tribünden ya da evde devamlı ‘‘pozitif kalması’’

gerektiği söylüyorum, ama geçen hafta kızım yanıma gelerek bana ‘‘anne pozitif kalmaya çalışıyorum ama nasıl yapacağımı bilemiyorum’’ dedi. Aile bu durumu benimle konuşup destek istediklerinde bende onları bu alanda uzman bir spor psikoloğuna yönlendirmiştim. Şimdilerde bu sporcu bir kulübün A Takımında profesyonel olarak basketbol hayatına devam ediyor. Bazen maçlarına gittiğimde şaka yollu ona ‘‘pozitif kal’’ diye bağırduğım çok oluyor. Çıkışta bana ‘‘Aysel Abla artık nasıl kalmam gerektiği biliyorum’’ diyor ve o günleri gülererek anıyoruz.

Ayrıca çocuk gelişim dönemlerinin özelliklerini bilen ve ona göre davranan, tutarlı bir disiplinle yaklaşan, çocukların haklarına saygı duyan, onları sürekli yüreklendiren, bir yere ait olma duygusu yaşatan antrenörlerin de katkısı çocuğun sportif gelişiminde önemli rol oynamakta. Ailelerde bu tutuma eşlik ederek çocuklarını destekledikleri, onların farkına vardıkları, çabalarını övdükleri zaman kendine güvenli, olumlu benlik algısı olan, kendi değerlerinin farkında olan çocuklar yetişebilir.

Çocuk ancak ailesinin sevgisi ve desteği ile sağlıklı büyüyebilir. Bunlardan mahrum kalırsa psikolojik gelişimi sağlıklı olmaz. Uyumlu ilişkiler içinde güvenli bir aile ortamında sevgi ve anlayışla büyüyen çocuk, olgunlaşır, kişilik kazanır, kendi kendine yaşamayı öğrenir. Sevildikçe güven duygusu pekişir, desteklendikçe kendisine saygısı artar. Anlayış gördükçe hoşgörülü olmayı, mesuliyet aldıkça bağımsız davranmayı öğrenebilir. Aile içinde benimsediği davranışlar toplum içinde onu yönlendirebilir. Bu bağlamda spora başlayan çocuğun eğitimi kadar, ailelerinde eğitimlerini göz ardı etmemek gerektiğini düşünüyorum. Bu eğitimlerin kulüpler ile beraber ortak çatı altında tasarlanıp, planlanıp alanında profesyoneller tarafından verilmesi spor kültürümüze de oldukça fayda sağlayacağı bilincindeyim.

Tribünlerden daha ‘‘pozitif’’ sözler duyacağımız günlere...

# BURSA'DA

Türkiye'deki belediyelere bağlı spor kulüplerinin çok azında squash kortu bulunmaktadır. Bursa Nilüfer Belediyesi'ne bağlı Altınşehir Gençlik ve Spor Kulübü de bunlardan birisidir. 2013 yılında açılan kulüpte iki adet squash kortu bulunuyor. Salgın dönemi öncesi çocuklar, gençler ve yetişkinler için yapılmış olan squash antrenman programları, salgının sona ermesi ile bu yıl tekrar başladı. Son yıllarda Nilüfer Belediyespor'un düzenlediği kış spor okullarına da eklenen squash Bursa'da oldukça bilinen bir branş.

Kulüp antrenörü arkadaşım Soner Yıldırım, her hafta kulüpte antrenman yapan yaşları 10 ila 15 yaş arasında olan 20 sporcuyla çalışma yapmam için ricada bulundu. Türkiye Şampiyonu arkadaşım Egebey Sesli ile 28-29 Ocak 2023 tarihlerinde kulüpte çocuklar ile teknik, taktik, kuvvet ve hız geliştirici antrenman programlarını uygulamaya çalıştık. Çalışmalarda Ali Sırrı Kabanlı ve Mehmet Ali Vatansver hocalarımız da katkı sağladılar. Ayrıca hakemlik ile ilgili de mini bir eğitim vererek, hakemin sorumluluklarını anlattık ve her sporcunun hakem olarak birkaç maç yönetmesini sağladık. Özellikle 2-3 genç sporcumuz hakem olmayı çok sevdi ve birçok maçı yönetmek

## AYTEN KEÇECİ



için gönüllü oldu. Bu gelişmeler beni çok memnun etti.

Squash oynayan çocukların ebeveynleri çocuklarının squash oynamasından çok memnun ve mutlular. Her hafta sonu çocuklarını kulübe getiriyorlar ve antrenman süresince onlara destek oluyorlar. Bildiğiniz gibi, bir sporcunun yetişmesi için özellikle ebeveyn desteği çok önemlidir. Önce onlar fedakârlık yapar. Ebeveynlerin çocuklarına spor malzemesi satın alması, her hafta kulübe getirip götürmeleri ve bu trafiği her hafta yapması sorumluluğunu taşımaları çok önemli ve değerlidir. O nedenle başarılı olan tüm sporcular önce ailelerine teşekkür ederler. Umuyorum bizim de ailelerine teşekkür



kür edecek nice sporcularımız olur.

Squash sporunun bana göre en beğendiğim yönlerinden biri de her sporcunun aynı zamanda hakemlik yapabilecek donanımda olması zorunluluğudur. Bu nedenle her performans sporcusu mutlaka hakemlik eğitimi alır. Bu durum çok az spor branşında böyledir. Sporcunun hem kort içinde sporcu olarak hem kort dışında hakem olarak bulunmasının birçok avantajı beraberinde getirdiğini düşünüyorum. Sporcunun maç sırasında hakemin verdiği let, stroke gibi önemli kararları eleştirmesi çok kolaydır ve her sporcu kendince



# A SQUASH



hep haklıdır. Ancak hakemlik de yapan bir sporcunun bu konulara daha objektif bakması ve ona göre yorum yapması daha kolaylaşır. Kendi yaşadığı benzer bir pozisyonu hakem olarak değerlendirmek, hem kendi oyununu geliştirmeye hem de hakemleri daha iyi anlamaya yardımcı olur.

Özellikle yurtdışındaki uluslararası turnuvalarda, organizasyon komitesi sporcuların hakemlik yapmalarını isteyebilmektedir. Yani sporcu maçından çıktıktan sonra bir sonraki maça hakemlik yapmak durumunda kalabilmektedir. Bazı uluslararası takım

turnuvalarında maç adetleri çok fazla olduğu ve federasyonun görevlendirdiği hakem adedinin yeterli olmadığı durumlarda, sporcular bazı maçlara hakemlik yapmak durumunda kalırlar. Ancak tüm turnuvalar, en az çeyrek final maçlarından itibaren resmi hakemler tarafından yönetilir.

Bursa'ya bu çalışma için gitmişken, yine o bölgede bir süredir yapıma planı olup henüz gerçekleşmemiş bir projenin son durumunu görmek için şantiyeye gittik. Bir iş merkezinin 2. katında inşa edilen 10 squash kortluk tesisi ziyaret ettik. Tesisi çok beğendim. Kortların arkasında geniş izleme tribünleri de yapılacak muazzam bir tesis. Çalışmalara bu dönemde hız verilmiş ve muhtemelen yaz aylarında tesis tamamlanmış olacak. Türkiye'de ilk olacak bu tesisin açılmasını tüm squash camiası olarak heyecan ile bekliyoruz. Belediye'ye bağlı bir tesis olacağından, yine Altınşehir Gençlik Kulübünde olduğu gibi bu kulüp de çocukların ve gençlerin squash oynayabileceği bir adres olacak. Bursa, squash kortu

**Bursa'ya bu çalışma için gitmişken, yine o bölgede bir süredir yapıma planı olup henüz gerçekleşmemiş bir projenin son durumunu görmek için şantiyeye gittik. Bir iş merkezinin 2. katında inşa edilen 10 squash kortluk tesisi ziyaret ettik. Tesisi çok beğendim. Kortların arkasında geniş izleme tribünleri de yapılacak muazzam bir tesis. Çalışmalara bu dönemde hız verilmiş ve muhtemelen yaz aylarında tesis tamamlanmış olacak. Türkiye'de ilk olacak bu tesisin açılmasını tüm squash camiası olarak heyecan ile bekliyoruz.**

kapasitesinin bu anlamda artması ile bir nevi sporcu fabrikasına dönüştürecektir.

10 kortluk bir tesisin olması Türkiye için de çok büyük bir kazanımdır. Bu sayede uluslararası bireysel ve takım şampiyonalarını organize edebilir ve dünya listesinde üst sıralarda olan çok önemli sporcuları izleme imkânı bulabiliriz. Bununla birlikte ulusal şampiyonalar organize etmek de çok kolaylaşacaktır. Yapılan bu tesisin Türkiye'deki birçok belediyeye örnek olacağını ümit ediyorum.

# FERNANDO ALONSO

METİN ACAR

Fernando Alonso, İspanyol Formula 1 sürücüsüdür ve kariyeri boyunca iki kez Formula 1 Dünya Şampiyonu unvanını kazanmıştır. Alonso, hem hızı hem de sürüş becerileri ile tanınır ve 2000'lerin başından beri Formula 1'in en başarılı sürücülerinden biri olarak kabul edilir.



Fernando Alonso, İspanyol Formula 1 sürücüsüdür ve kariyeri boyunca iki kez Formula 1 Dünya Şampiyonu unvanını kazanmıştır. Alonso, hem hızı hem de sürüş becerileri ile tanınır ve 2000'lerin başından beri Formula 1'in en başarılı sürücülerinden biri olarak kabul edilir.

## Hayatı

Fernando Alonso, 29 Temmuz 1981'de İspanya'nın Oviedo şehrinde doğdu. Babası, bir ticaret okulunda öğretmen olan Jose Luis Alonso'du. Alonso, babasının ona bir karting arabası satın aldığı 3 yaşından itibaren yarışlara ilgi duymaya

başladı. İlk yarışına 9 yaşında çıktı ve bu andan itibaren karting kariyerine başladı. 14 yaşında Alonso, İspanya Ulusal Karting Şampiyonası'nı kazandı.

## Kariyeri

Alonso, 2001 yılında Minardi takımı için Formula 1'e girdi. O sene



Formula 1'deki ilk yarışını Avustralya Grand Prix'sinde yaptı ve yarışı 12. sırada tamamladı. İlk sezonunda sadece bir puan alabildi ve sezonu 23. sırada bitirdi.

2002 yılında Renault takımına geçti. İlk sezonunda hiçbir puan alamadı ancak gelecek yıllar için umut verici bir performans sergiledi. 2003 yılında, Alonso, Malezya Grand Prix'sinde ilk kez bir Formula 1 yarışını kazandı. Sezonu 55 puanla üçüncü sırada bitirdi.

2004 yılında, Alonso, yine Malezya Grand Prix'sinde bir kez daha kazandı ve sezonu 59 puanla dördüncü sırada bitirdi. Ancak, 2005 yılı, Alonso'nun kariyerinde bir dönüm noktası oldu. Sezon boyunca sürüşünü mükemmel bir şekilde sergileyen Alonso, 7 yarış kazandı ve toplam 133 puanla Formula 1 Dünya Şampiyonu oldu.

2006 yılında, Alonso, sezon boyunca sıkı bir mücadele sonucu Formula 1 Dünya Şampiyonluğunu ikinci kez kazandı. Sezonu, 134 puanla bitirdi ve Michael Schumacher'ın ardından Formula 1

tarihinde iki kez üst üste şampiyon olan ikinci sürücü oldu. 2007 yılında, Alonso, McLaren takımına geçti ancak takım arkadaşı Lewis Hamilton ile yaşadığı çekişmeler ve takım içi sorunlar nedeniyle takımdan ayrılmak zorunda kaldı. Daha sonra Renault takımına geri döndü ve 2008 ve 2009 sezonlarında da başarılı sonuçlar aldı.

2010 yılında, Alonso, Ferrari takımına geçti ve sezon boyunca beş yarış kazandı ancak son yarışta Abu Dhabi Grand Prix'sinde sezonun şampiyonluğunu kaybetti. 2011 ve 2012 sezonlarında da Ferrari için yarışan Alonso, bu sezonlarda iki kez şampiyonluğa ulaşamadı ancak yine de başarılı bir performans sergiledi.

2015 yılında, Alonso, McLaren-Honda takımına geri döndü ancak sezon boyunca pek başarılı olamadı. 2017 yılında ise, Indy 500 yarışında yarışmak için McLaren-Honda takımından ayrıldı.

2018 yılında, Alonso, Toyota Gazoo Racing takımı ile Le Mans 24 Saat yarışına katıldı ve yarışı kazandı. Aynı yıl, Formula 1'deki

kariyerini askıya alacağını açıkladı ve son yarışını 2018 Abu Dhabi Grand Prix'sinde yaptı.

Alonso, 2020 yılında Formula 1'e geri döndü ve Renault takımı ile anlaştı. Takımın adı daha sonra Alpine F1 Team olarak değiştirildi. 2021 sezonunda, Alonso, sezonun son yarışında yarışı kazanarak 7 yıl aradan sonra bir Formula 1 yarışını kazandı.

### Şampiyonlukları

Fernando Alonso, 2005 ve 2006 yıllarında Formula 1 Dünya Şampiyonu oldu. 2005 yılında, Renault takımıyla 7 yarış kazandı ve toplamda 133 puan topladı. 2006 yılında ise, sezonu 134 puanla bitirerek şampiyonluğu ikinci kez kazandı.

Sonuç olarak, Fernando Alonso, hızı, sürüş becerileri ve stratejik zekasıyla Formula 1 tarihindeki en başarılı sürücülerden biridir. İki kez Formula 1 Dünya Şampiyonu olan Alonso, yarış kariyeri boyunca birçok başarı elde etmiştir ve hala aktif bir sürücü olarak yarış dünyasında büyük bir saygınlığa sahiptir.





SEASON 5

# FORMULA 1

## DRIVE TO SURVIVE



Formula 1: Drive to Survive, Formula 1 Dünya Şampiyonası'nın pilotlarına ve yarışlarına perde arkası bir bakış sunmak için Netflix ve Formula 1 iş birliğiyle hazırlanan bir belgesel dizisidir.